

Студентам пропонується текст або аудіофайл, до якого вони мають розробити тест. Для кожної групи призначається один вид тестових завдань. Після розробки групи обмінюються готовими тестами та коментують результати – не лише правильність виконання тестів, але й правильність їх формулювання.

III етап: Самостійне складання тестів.

На цьому етапі вчитель може ефективно використовувати набуті вміння учнів для організації їх домашньої роботи. Розробляючи тести вдома та виконуючи на уроці завдання, сформульовані один одним, учні повторюють та активізують матеріал, а вчитель ефективно поєднує підготовку до тестування із викладанням нового матеріалу.

Запропонований алгоритм роботи, на нашу думку, є оптимальним для паралельного виконання трьох завдань: опанування нового матеріалу, повторення вивченого матеріалу та підготовка учнів до тестування.

Список використаних джерел:

1. Програма зовнішнього незалежного оцінювання з англійської мови для осіб, які бажають здобувати вищу освіту на основі повної загальної середньої освіти» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://old.mon.gov.ua/ua/about-ministry/normative/5090-> – (Наказ МОН України № 77 від 03.02.2016).
2. Конструювання тестів. Курс лекцій: навч. посіб. / Л.О. Кухар, В.П. Сергієнко. – Луцьк, 2010. – 182 с.
3. Методичні рекомендації зі складання тестових завдань / В.П. Сергієнко, Л.О. Кухар. – К., НПУ, 2011. – 41 с.

Стрельцова О.О.

*завідувач відділу початкового технічного моделювання
та декоративно-ужиткової творчості,
Донецький обласний центр технічної творчості дітей та юнацтва*

РОЗВИТОК ТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ ЗАСОБАМИ ДЕКОРАТИВНО-УЖИТКОВОГО МИСТЕЦТВА

Декоративно-ужиткове мистецтво стрімко входить до нашого життя. Зрозуміло, що це важлива сходинка у навчально-виховному процесі розвитку творчої особистості. Так засобами декоративно-ужиткового мистецтва виражається краса світу, природи, високі думки, почуття.

Перспективний розвиток творчої особистості цілком залежить від ставлення та підтримки з боку дорослих. Кожній особистості, незалежно від рівня її духовно-морального розвитку, властиво зберігати в таємниці деякі свої бажання і прагнення. Без цієї умови особистість не може повноцінно розвиватися. Узгодженість між душевною втаємниченістю і відкритістю у підростаючої особистості необхідно виховувати, і це є одним із завдань вихователя [1].

Велике значення у розвитку творчої особистості набуває вміння керівника гуртка пов'язувати особливості створення художнього образу в мистецтві з власною, художньою думкою дитини, вчити вихованців створювати декоративно-ужиткові вироби за мотивами народного мистецтва, виявляти та розвивати творчий потенціал дитини. Найважливішою умовою розкриття творчої активності дітей є створення загальної атмосфери доброзичливості, дружби, взаємної поваги, дати можливість досягти успіху кожній дитини. Таке завдання вимагає особливої уваги. Під час виконання дітьми завдань їм необхідно надавати допомогу. Слід намагатися

організувати спілкування таким чином, щоб кожна дитина могла відкрито радіти результатам як власної, так і спільної творчості

Метою роботи педагогічних працівників закладів позашкільної освіти – довести значущість декоративно-ужиткової творчості в питанні формування та розвитку творчої особистості, а також розкрити деякі основні форми патріотично-виховної роботи, які використовуються в роботі гуртків декоративно-ужиткової творчості. Декоративне та ужиткове мистецтво є тим соціальним надбанням кожної нації, в якому знаходять відображення світогляд, традиції, художні та моральні цінності, історія країни та народу, що живе в ній.

У Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді зазначено, що формуванню національно-патріотичного виховання гуртківців засобами декоративно-ужиткової творчості може сприяти:

- використання різноманітних форм і методів з їх поєднанням та розумним співвідношенням між інформаційно-теоретичними складовими та залученням вихованців до практичної творчої діяльності;
- створення умов для розвитку самостійності та ініціативності вихованців;
- підготовка та проведення виставок і конкурсів творчих робіт серед вихованців;
- проведення екскурсій в історичні та краєзнавчі музеї, організація зустрічей з народними умільцями, майстрами декоративно-ужиткового мистецтва [2].

Під час виготовлення вихованцями декоративно-ужиткових виробів важливо визначити художню ідею поробки, в основу якої покладено той сюжет чи образ, який виникає в уяві дитини, якій вона хоче передати оточуючим. Українське народне декоративно-ужиткове мистецтво багате і різноманітне: художня обробка дерева, розпис, вишивання, ткацтво, різьблення, вироби з глини, шкіри, соломи, лози та інше, що може передбачати створення таких композицій, які будуть відображати історію та традиції українського народу.

Творчі вироби декоративно-ужиткового мистецтва є тим духовним середовищем, у якому формуються світогляд, національна свідомість, естетичні ідеали, моральні цінності, патріотичні та трудові якості особистості. Постійне перебування гуртківців під впливом духовної культури рідного народу необхідне для становлення індивідуальності, власної активної життєвої позиції. Гурткові заняття з декоративно-ужиткової творчості є логічним продовженням у ланцюгу національно-патріотичного виховання в роботі позашкільного навчального закладу.

Метою діяльності гуртків декоративно-ужиткової творчості є формування компетентностей особистості засобами народної творчості. Основні завдання цих гуртків, відповідно до програм, полягають в ознайомленні з поняттями та знаннями, що стосуються народної творчості, оволодінні навичками виготовлення різноманітних виробів, формуванні творчих здібностей вихованців.

На заняттях вихованці знайомляться з культурою українського народу, історією народної творчості різних видів, здійснюють перші кроки у традиційних українських промислах, що дозволяє реалізувати національно-патріотичний компонент навчальної діяльності. Адже, занурення в світ народної творчості, зокрема декоративно-ужиткового мистецтва, є важливою складовою національно-патріотичного виховання. Кожне заняття, кожний навчальний або виховний захід – новий крок в пізнанні дитиною не лише свого народу, своєї країни, але й себе самої як частини України. І від педагогічних працівників, залежить яким буде цей крок, бо патріотизм дитини неможливий без патріотизму дорослих, що її виховують [3].

Навчально-виховний процес у Донецькому обласному центрі технічної творчості дітей та юнацтва дає можливість реалізовувати завдання Концепції національно-патріотичного виховання засобами декоративно-ужиткового мистецтва. Так, заняття гуртків «Моделювання іграшок-сувенірів», «Виготовлення сувенірів», «Гончарство», «Бісероплетіння», «Живопис» мають обрядове призначення. Програмою цих гуртків передбачено виготовлення оберегів, писанок,

обрядових рушників тощо. Під час проведення занять педагоги ознайомлюють гуртківців з призначенням цих виробів, з'ясовують зміст символів та мотивів у їх оздобленні, визначають їхню роль в обряді.

Краса виробів народного декоративно-ужиткового мистецтва надзвичайно важлива риса у вихованні особистості, що зумовлює бажання творити, додержуватись законів її буття у всіх сферах людської діяльності. Тут важливо відзначити, що специфічною рисою декоративно-ужиткового мистецтва є розуміння людьми краси речей не лише в їх оздобленні, а переважно того процесу творчої праці, у результаті якого виконали той чи той виріб. Декоративно-ужиткове мистецтво здатне пробудити і хоча б частково реалізувати творчий потенціал гуртківців, що закладений в кожній особистості. Стосовно цього можна зазначити, що заняття декоративно-ужитковим мистецтвом проявляє творчий потенціал вихованців, розвиває їхню уяву, мислення, формує позитивне ставлення до праці.

Під час проведення занять вихованці добирають зразки виробів, візерунків і орнаментів, вчать розкодувати символіку, найбільш вживані елементи, кольори, властиві певному регіону, навчаються класифікувати вироби за регіональними особливостями. Така робота розвиває творчу активність, ініціативу, самостійність, сприяє розвитку творчих здібностей.

Щороку Донецьким обласним центром технічної творчості дітей та юнацтва успішно проводяться обласні етапи Всеукраїнських виставок, а саме: «Знай і люби свій край», «Наш пошук і творчість – тобі, Україно!», виставка-конкурс з початкового технічного моделювання, конкурс робіт юних фотоаматорів «Моя Україно!», конкурс творчості дітей та учнівської молоді «За нашу свободу», конкурс дитячого малюнка «Україна – європейська держава» та обласна виставка робіт декоративно-ужиткового мистецтва «Творчі скарби Донбасу». Вихованці позашкільних навчальних закладів науково-технічного напрямку з міст та районів Донецької області на підконтрольній Україні території (м. Бахмут, м. Волноваха, м. Торезьк, м. Дружківка, м. Краматорськ, м. Костянтинівка, м. Покровськ, м. Маріуполь, м. Слов'янськ та ін.) беруть активну участь у роботі зазначених виставках-конкурсах, де посідають призові місця.

Ці виставки проводяться з метою визначення рівня практичної підготовки вихованців позашкільних навчальних закладів, підтримки обдарованих, талановитих дітей, підвищення майстерності учнівської молоді, формування стійкого інтересу до пошукової діяльності, поглиблення військово-патріотичного виховання учнівської молоді та залучення підростаючого покоління до євроінтеграційних процесів в Україні.

Отже, розвиток творчої особистості розглядається як цілеспрямований і свідомо здійснюваний процес організації і стимулювання активної та творчої діяльності дітей, оволодіння ними знань про культуру й історичний досвід українського народу, формування в них ціннісного ставлення до Батьківщини.

Список використаних джерел:

1. Бех І.Д. Особистість у просторі духовного розвитку: навчальний посібник / І.Д. Бех. – К.: Академвидав, 2012. – 256 с. (Серія «Альма-матір»).
2. Концепція національно-патріотичного виховання дітей та молоді (2015 р.). – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://old.mon.gov.ua/ua/about-ministry/normative/4068>.
3. Методика проведення сучасного заняття з декоративно-ужиткового мистецтва. <http://skaz.com.ua/cultura/15281/index.html>.
4. Невська Т.А., Болотова, С.В. Розвиток творчих здібностей учнів / Т.А. Невська, С.В. Болотова // Трудове навчання в школі. – Х.: Основа, 2012. – № 15-16. – С. 58-62.
5. Оршанський Л.В. Народне декоративно-ужиткове мистецтво як важливий чинник формування у студентів національної самосвідомості / Л.В. Оршанський // Вісник Чернігівського державного педагогічного університету імені Т.Г. Шевченка. Випуск 45: Збірник. – Чернігів, ЧДПУ, 2007. – № 45. – С. 174-180.